

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST 2015-2021

Provincie Gelderland

Waterschap Rijn en IJssel

26 februari 2015

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST 2015-2021

Provincie Gelderland

Waterschap Rijn en IJssel

26 februari 2015

Partijen

Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Provincie Gelderland, zetelend te Arnhem, te deze krachtens dr.J.J. van Dijk, gedeputeerde, handelend ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland d.d. 10 februari 2015

hierna te noemen: Gedeputeerde Staten of de Provincie

en

Waterschap Rijn en IJssel, zetelend te Doetinchem, te deze krachtens artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door drs. H.Th.M. Pieper, dijkgraaf, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van dijkgraaf en heemraden d.d. 17 februari 2015

hierna te noemen: het Waterschap

De Provincie en het Waterschap, hierna gezamenlijk ook te noemen: Partners

Aldus overeengekomen en ondertekend,

te Arnhem

26 februari 2015

5.1.2e

De Provincie

5.1.2e

Het Waterschap

Hoofdstuk 1 Achtergrond en intentie

De Samenwerkingsovereenkomst is opgebouwd uit drie hoofdstukken:

Hoofdstuk 1: Achtergrond en intentie

Hoofdstuk 2: Concrete (proces)afspraken

Hoofdstuk 3: Programmafiches en overzichtskaart

Het eerste hoofdstuk schetst de achtergrond en de intentie van de Partners om samen te werken. Vervolgens zijn in het tweede hoofdstuk de (proces)afspraken opgenomen, waarlangs de Partners hun samenwerking willen vormgeven en in het derde hoofdstuk zijn concrete Programmafiches gevoegd met twee bijbehorende overzichtskaarten. De hoofdstukken 2 en 3 bevatten in die zin ook de juridische afspraken, waarbij hoofdstuk 1 gezien kan worden als een bijbehorende considerans of toelichting.

De looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst is van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2021. De Partners zijn zich ervan bewust dat realisatie van bepaalde doelstellingen in sterke mate afhankelijk is van de resultaten van gebiedsprocessen. Om die reden zijn de doelstellingen in deze Samenwerkingsovereenkomst richtinggevend en wordt van beide Partners een inspanningsverplichting gevergd. Een uitzondering geldt voor het Programmafiche 'Programmatische Aanpak Stikstof' (hierna: "PAS"): de afspraken die daarover worden gemaakt, betreffen resultaatsverplichtingen in lijn met de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld.

Inleiding

In dit hoofdstuk worden eerst het doel, achtergrond en de opbouw van de Samenwerkingsovereenkomst beschreven. Vervolgens komen de onderwerpen grond en financiën aan bod. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvattende tabel waarin de prestaties en de omvang worden weergegeven waar de Partners afspraken over hebben gemaakt.

Doel samenwerkingsovereenkomst

Zowel Provincie als Waterschap werken met een lange termijnperspectief aan de ontwikkeling van maatschappelijke doelstellingen op regionale schaal. De Provincie heeft haar lange termijn perspectief uitgewerkt in de Omgevingsvisie en het Waterschap in het Waterbeheerplan 2016-2021.

De Provincie stelt op basis van de Waterwet de hoofdlijnen vast voor het regionale waterbeleid en de Provincie is voor een deel verantwoordelijk voor het grondwaterbeheer. Binnen dit kader is de Provincie verantwoordelijk voor de realisatie van het Gelders Natuur Netwerk (hierna: 'GNN'). Onderdeel van het GNN zijn de grotere natuurgebieden en de ecologische verbindingzones (hierna: 'EVZ') die het voor de flora en fauna mogelijk maken te migreren tussen de leefgebieden. Daarnaast heeft de Provincie in overleg met het Rijk de uitvoering van de Natura2000 (hierna: 'N2000') –maatregelen, waaronder de Programmatische Aanpak Stikstof (hierna: 'PAS'), als verantwoordelijkheid op zich genomen. De Provincie is bevoegd gezag ten aanzien van de Natuurbeschermingswet.

Het Waterschap is op basis van de Waterwet verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en waar nodig aanpassingen aan het regionale watersysteem en voor de realisatie van waterkwaliteits- en waterkwantiteitsdoelstellingen. Het Waterschap is bevoegd gezag voor (onder andere) het beheer en onderhoud en waar nodig aanpassing van het oppervlaktewatersysteem. Het Waterschap reguleert via toezicht, vergunningverlening en handhaving eventuele aanpassingen aan het oppervlaktewatersysteem door derden. Het Waterschap streeft tijdens de uitvoering naar optimalisatie van verschillende gebiedsfuncties waardoor het Waterschap een grote gebiedsnabijheid kent.

De Partners zien ook kansen om samen te werken met betrekking tot thema's als klimaatadaptatie, anti-verdrogingsmaatregelen, het stimuleren van een 'bio based economy', plattelandontwikkeling, recreatie, cultuurhistorie en grondwaterbeheer.

De beleidsdoelen van beide Partners kennen veel raakvlakken en hebben in een groot aantal gevallen ook sterke overeenkomsten. Vanuit deze constatering zien beide Partners synergiekansen in bijvoorbeeld de stapeling van EVZ- en waterkwaliteitsdoelstellingen voor oppervlaktewateren, maar ook in de uitvoering van maatregelen die ertoe leiden dat het Gewenst Grondwater- en Oppervlaktewaterregime (hierna: 'GGOR') wordt bereikt. Hetzelfde geldt ten aanzien van klimaat- en waterbergingsprojecten.

De samenwerking tussen beide Partners is in die zin geen doel op zich, maar een middel om gezamenlijke maatschappelijke belangen efficiënt en effectief te realiseren, zodat op deze manier een maatschappelijke meerwaarde kan ontstaan. De Partners realiseren zich dat samenwerking met derde partijen aan (onderdelen van) de Programmafiches in sommige gevallen gewenst of zelfs noodzakelijk is.

Met het sluiten van onderhavige Samenwerkingsovereenkomst brengen de Partners expliciet tot uitdrukking dat zij de ambitie hebben om samen 'op reis' te gaan en samen beleidsdoelen te gaan verwezenlijken. Tot de gezamenlijke ambitie behoort onder andere het treffen van maatregelen ter voltooiing van het GNN en het realiseren van de wateropgaven zoals opgenomen in het Waterbeheerplan 2016-2021. Daarbij hebben de Partners bewust gekozen voor een flexibele samenwerkingsvorm die aansluit op een praktijk waarbij er flexibel geprogrammeerd kan worden.

Achtergrond en leidende principes

De dynamiek in gebieden en gebiedsprocessen is in veel gevallen groot en het grote aantal spelers en belangen maken dit tot complexe processen. Voor burgers en belangenorganisaties kunnen de doelstellingen en de aanpak van verschillende overheden soms voor onduidelijkheid zorgen. Met deze Samenwerkingsovereenkomst formuleren de Partners helder met elkaar waar gezamenlijke doelstellingen liggen, welk budget iedere Partner voornemens is te investeren en wie, welke taken en verantwoordelijkheden draagt als het aankomt op het voeren van regie, de voorbereiding en de uitvoering van de processen. Jaarlijks wordt gezamenlijk in een bestuurlijk overleg de voortgang van de processen gemonitord en geëvalueerd. Zo nodig zullen de Partners de bij de Samenwerkingsovereenkomst behorende Programmafiches aanpassen of nieuwe Programmafiches bijvoegen.

In deze Samenwerkingsovereenkomst zijn de volgende drie leidende principes als vertrekpunt gehanteerd, die in het volgende hoofdstuk concreet zijn vertaald in afspraken:

- 1 Eigenaarschap van functies: ieder zijn taak en beleidsverantwoordelijkheid. De Provincie is primair verantwoordelijk voor N2000 (incl. PAS) en GNN (incl. EVZ's) en het Waterschap is primair verantwoordelijk voor waterkwaliteit en waterkwantiteit. De Partners dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de provinciale natuuropgaven waarbij er natte infrastructuur moet worden benut of aangepast. De Provincie is verantwoordelijk voor de functietoekenning en de realisatie daarvan. Het Waterschap stemt het waterbeheer af op deze toegekende functies.
- 2 Optimale benutting van de inzet van en de samenwerking tussen beide Partners: het Waterschap staat dicht bij het gebied en is gezien haar wettelijke verantwoordelijkheid de aangewezen Partner om waterbeheer te realiseren. De Provincie is de aangewezen Partner om op 'gebiedsoverstijgend' niveau zo veel mogelijk integrale planvorming te bewerkstelligen. Wanneer beide Partners doen waar ze goed in zijn, is de gezamenlijke slagkracht groter. Samenwerking betekent samen werken aan de doelstellingen van de Partners over en weer, zowel voor wat betreft individuele doelstellingen als gezamenlijke doelstellingen. Daar waar we elkaars expertise nodig hebben, wordt deze ingezet voor het bereiken van de doelstellingen van de Partners over en weer. De doelstellingen betreffen zowel de realisatie als de instandhouding ervan.
- 3 Beperking risico's en bureaucratie: door vooraf heldere afspraken te formuleren willen de Partners zoveel mogelijk de aanwezige risico's beperken en de benodigde administratieve processen zo soepel mogelijk laten verlopen.

Beschikking over grond

Een essentiële randvoorwaarde voor het bereiken van de gezamenlijke doelstellingen is de tijdige beschikking van de Partners over grond met de juiste functie op de juiste plaats. Op verzoek van de Provincie is het uitgangspunt dat het Waterschap gedurende de looptijd van onderhavige Samenwerkingsovereenkomst de regie voert op het grondverwervingsproces (inclusief het kunnen beschikken van grond op de juiste plek) voor die opgaven die zijn gerelateerd aan het watersysteem (zogenaamde 'lijnvormige opgaven'). Voor de andere opgaven (PAS en overige droge natuur) geldt dat de Provincie de regie voert op het grondproces (inclusief het kunnen beschikken over grond op de juiste plek). De rolverdeling zal per Programma-fiche in Hoofdstuk 3 worden bepaald. Het uitgangspunt ten aanzien van grond is dat eventueel ondersteunende gebiedsprocessen zo smal als kan en zo breed als nodig ingestoken worden.

Financiën

De Samenwerkingsovereenkomst is een overeenkomst op hoofdlijnen waarin de manier van samenwerking voor de komende planperiode wordt vastgelegd. In de Samenwerkingsovereenkomst spreken de Partners uit dat ze bereid zijn hun financiële verantwoordelijkheid te nemen in de realisatie van de doelstellingen. De financiën kunnen op het moment van sluiten van de overeenkomst dan ook alleen op hoofdlijnen vastgelegd worden.

Voor de komende planperiode (dus voor de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2021) is op het moment van ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst een gezamenlijke financiële

inzet van (afgerond) € 25 mln. concreet begroot in de Programmafiches. Een samenvattende tabel van de Programmafiches is aan het einde van dit Hoofdstuk opgenomen.

In de Programmafiches wordt het relatieve belang van iedere Partner gespecificeerd en de daaruit voortvloeiende financiële verantwoordelijkheid per thema concreet vertaald in een verdeelsleutel. In de Programmafiches wordt gerekend met normbedragen. In deze normbedragen is de inzet van ambtelijke medewerkers ten aanzien van planvoorbereiding en uitvoering verdisconteerd.

De thans concreet begrote gezamenlijke financiële inzet van (afgerond) € 25 mln. is een startpunt. De Partners hebben de ambitie om uiteindelijk gedurende de planperiode van de Samenwerkingsovereenkomst een investeringsvolume ter grootte van € 50 mln. in te zetten. De concrete verwezenlijking van deze (financiële) ambitie is daarbij uiteraard afhankelijk van toekomstige bestuurlijke besluitvorming bij beide Partners.

Het resterende investeringsvolume wordt in de loop van de jaren nog concreet begroot in nieuwe toe te voegen Programmafiches of door het aanpassen van bestaande Programmafiches. De Partners verwachten dat de thema's klimaatadaptatie, anti-verdrogingsmaatregelen, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, het stimuleren van een 'bio based economy', plattelandsontwikkeling, recreatie, cultuurhistorie en grondwaterbeheer aanleiding kunnen zijn om tot nieuwe of aanpassing van bestaande Programmafiches te komen. Uiteraard zullen ook dergelijke nieuwe Programmafiches, als iedere wijziging van de Samenwerkingsovereenkomst, onderdeel uitmaken van toekomstige bestuurlijke besluitvorming.

Financiële uitvoeringsafspraken

Van de zijde van de Provincie kunnen de geraamde bedragen na toepassing van de verdeelsleutel pas verstrekt worden, indien daar een rechtsgeldige subsidiebeschikking aan ten grondslag ligt. Afhankelijk van de inhoud van de aanvraag en de uiteindelijk verstrekte subsidiebeschikking, zal uitbetaling vervolgens dan wel plaatsvinden op basis van een lumpsumfinanciering; dan wel op basis van achteraf afrekenen met vooraf vastgestelde percentages. In beide gevallen vindt subsidiëring plaats op voorschotbasis.

Bij lumpsumfinanciering wordt beschikt middels een normbedrag per prestatie-eenheid. De afrekening vindt plaats op basis van het normbedrag vermenigvuldigd met de omvang van de prestatie met een maximumpercentage van werkelijk gemaakte kosten, dat in de beschikking is vastgesteld. Voor programmaonderdelen die deels met POP3 gefinancierd worden is lumpsumfinanciering niet mogelijk. Bij de normbedragen die voor grond zijn afgesproken in Hoofdstuk 2, is in ieder geval uitgegaan van een lumpsumfinanciering.

De intentie van Partijen is om de administratieve lasten zo veel als mogelijk te beperken, onder meer door het aantal beschikkingen laag te houden middels gecombineerde aanvragen. Partijen gaan er van uit de volgende regelingen te hanteren bij de subsidieverlening: Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap, Provinciale Aankoopregeling Grond en de POP3 verordening.

Prestaties en omvang

De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de prestaties en de omvang van de Programmafiches die op het moment van ondertekening onderdeel uitmaken van de Samenwerkingsovereenkomst.

Thema	KRW / EVZ	PAS	Klimaat en Gelders Natuurnetwerk	Baakse Beek Veengoot	Participatie gebiedsprojecten vanuit waterbeheer	Samenwerking grondwater beheer	BICON
Omvang	buiten verzoek	Bekendelle Korenburgerveen Stelkampsveld Willinks Weust Wooldse Veen	buiten verzoek				
Prestaties		uitvoeren hydrologi- sche herstelmaatre- gelen cf. PAS- gebiedsanalyses					
Raming bruto kosten		€ 4,3 mln					
Prov. / WRIJ		100/0					

*) vaste provinciale bijdrage aan project

**) betreft werkzaamheden obv eigen verantwoordelijkheid waterschap en provincie

***) kostenverdeling per project naar rato verantwoordelijkheid taken/rollen

11 - 18

buiten verzoek

Programmatische Aanpak Stikstof			
Doel(en)	Beoogde resultaten (=voorgenomen prestaties)		
Door het uitvoeren van maatregelen aan het watersysteem bijdragen aan de realisatie van de Programmatische Aanpak Stikstof.	1. Planvormingsfase		
	1	Bekendelle M1e Verbeteren waterkwaliteit (vervolg pilot Winterswijk-Oeding)	Waterschap
	2	Inrichtingsplan opstellen voor 5 gebieden	Waterschap
	3	Obstakelvrij maken	Provincie
	4	Assisteren bij obstakelvrij maken	Waterschap
	5	Nulmeting & monitoring t.b.v. natschademonitoring	Waterschap
	Geschatte kosten (exclusief 3): € 825.000		
	2. Grondstrategie		
	1	Grond en functies op de goede plaats.	± 70 ha. Provincie
	3. Uitvoering		
	1	Uitvoering maatregelen aan het watersysteem zoals opgenomen in PAS gebiedsanalyses (zie toelichting)	Waterschap
	Geschatte kosten: € 3.500.000		
	4. Samenwerking		
	De provincie werkt samen met het rijk aan het opstellen en vaststellen van de PAS. De provincie stelt ook de Natura 2000 beheerplannen vast. Beide vaststellingsprocedures bevatten de mogelijkheid tot indienen van zienswijzen. Nadat de PAS en de beheerplannen zijn vastgesteld, werkt het waterschap de vastgestelde maatregelen uit tot een inrichtingsplan met bijbehorend projectplan. Het projectplan wordt ter inzage gelegd in het kader van de Waterwet. Desgewenst kan hierbij tevens de ontwerp GGOR openbaar gaan voor inspraak. Partijen werken samen om de vaststellingsprocedures optimaal op elkaar af te stemmen.		
	De provincie draagt zorg voor het obstakelvrij maken van de uitvoering en het waterschap assisteert daarbij, vanuit de verantwoordelijkheid voor het watersysteem en ten einde een goede overdracht tussen voorbereiding en uitvoering te realiseren. Het verkrijgen van grondposities of functies op de goede plaats is een onderdeel van het obstakelvrij maken van de uitvoering. De uitvoering van de maatregelen aan het watersysteem geschiedt onder regie van het waterschap. De provincie zal de noodzakelijke informatie leveren t.b.v. het opstellen van de POP3 subsidieaanvraag vanuit haar verantwoordelijkheid dat de PAS maatregelen op de correcte wijze worden uitgevoerd.		
Beoogde maatschappelijke effecten			
- Het tot staan brengen van de achteruitgang van de biodiversiteit in de belangrijke internationale natuurgebieden van Natura 2000. - Het tegengaan van de verdroging van deze natuurgebieden. - Creëren van ruimte voor nieuwe maatschappelijke en economische activiteiten met stikstofuitstoot nabij deze natuurgebieden.			
De programmatische Aanpak Stikstof (PAS) wordt vastgesteld door het rijk, na instemming van provincies. De PAS richt zich op de Natura 2000 gebieden. Het doel van de PAS is door het nemen van brongerichte maatregelen en herstelmaatregelen de achteruitgang van natuurwaarden, als gevolg van stikstofdeposities, te stoppen. Daardoor ontstaat er weer ruimte om maatschappelijke ontwikkelingen te vergunnen. De maatregelen gericht op het tegengaan van verdroging, welke gebaseerd zijn op de GGOR studies van het waterschap, nemen hierbij een belangrijke plaats in.			

Paraaf Provincie

5.1.2e

Paraaf Waterschap

5.1.2e

Toelichting		Middeleninzet		
De concrete maatregelen, welke vaak zeer gedetailleerd uitgewerkt zijn in gebiedsanalyses, zijn een integraal onderdeel van het PAS-programma nadat het definitief is vastgesteld. Overheden, waaronder waterschap en provincie, zijn wettelijk gehouden aan de uitvoering ervan. Enige flexibiliteit om maatregelen anders uit te voeren is evenwel aanwezig, mits de effecten ten minste even gunstig zijn voor de natuurwaarden. De Provincie is eerst verantwoordelijk voor het realiseren van de randvoorwaarden voordat het Waterschap gehouden kan worden aan deze wettelijke uitvoeringsplicht. Deze randvoorwaarden betreffen het beschikbaar (doen) stellen van voldoende middelen voor de uitvoering en het obstakelvrij maken (zie verder hieronder in het Programmafiche). 1. Planvormingsfase - De uitvoering van de maatregelen kan veelal pas beginnen nadat een aantal obstakels zijn weggenomen. In verschillende PAS gebieden loopt nog een proces waarin belanghebbenden betrokken worden bij de voorgenomen ontwikkelingen in het gebied. Soms moeten daarbij nog afspraken gemaakt worden over mitigatie of afkoop van verwachte vernattingsschade. Soms moet er grond worden geruimd, verworven of van functie veranderen. Per gebied is dit verschillend. - De provincie is de trekker van het obstakelvrij maken van de PAS gebieden en als partij als eerste aanspreekbaar. Het waterschap assisteert daarbij vanuit de eigen expertise en verantwoordelijkheid voor het watersysteem. Dit kan door middel van bijvoorbeeld deelname aan overleg, inbreng van kennis en expertise, het meewerken aan het opzetten van een hydrologisch onderzoek of het uitleggen van de effecten van mitigerende maatregelen. - Provincie en waterschap beslissen in gezamenlijkheid wanneer de obstakels voldoende zijn weggenomen en de uitvoering kan aanvangen. Indien gewenst kan dit ook op niveau van deelgebied besloten worden. - Voor elk van de vijf gebieden stelt het waterschap een uitvoeringsgericht inrichtingsplan op, gebaseerd op de PAS gebiedsanalyses. Dit plan biedt alle informatie die nodig is voor de aanvraag van (POP3) subsidie, eventueel benodigde vergunningen, waaronder een Projectplan Waterwet en bestek. 2. Grondstrategie - Voor elke PAS gebied is een kaart met maatregelen als bijlage opgenomen. - Realisatie van de grondstrategie is een lopend proces. Een deel van de hieronder opgenomen opgave is reeds gerealiseerd.		Provincie	Waterschap	POP3
		€ 2.362.500	€ 0	€ 1.962.500
		a. De uitvoering van de Programmatische Aanpak Stikstof is een onderdeel van het decentralisatieakkoord en het natuurfact tussen rijk en provincies. In beginsel zal de provincie daarom alle kosten en risico's die voortvloeien uit de uitvoering van de PAS op zich nemen. b. Mocht blijken dat de uitvoering van de PAS niet mogelijk is voor de geraamde kosten buiten de invloed van het Waterschap, dan neemt de provincie de meerkosten voor haar rekening. Het waterschap stelt de provincie indien mogelijk vooraf op de hoogte van verwachte meerkosten. c. De helft van de middelen voor hydrologische maatregelen zijn door het rijk ter beschikking gesteld in de vorm van POP3. Provincie en Waterschap zullen zich daarom inspannen om de beschikbare Europese cofinanciering vanuit het Plattelands Ontwikkeling Programma 2014-2021 (POP3) te verkrijgen voor uitvoering van de Hydrologische maatregelen PAS. d. Enkel in het geval van verwijtbaar handelen of nalaten door het waterschap draagt het waterschap risico voor eventueel opgelegde kortingen vanuit het POP3. Indien om andere oorzaken de POP3 bijdrage lager uitvalt, ligt het risico bij de provincie. e. Compensatie van natschade is niet subsidiabel voor POP3.		

	Gebied	omvang
M2b	Bekendelle	0,5ha.
M2c	Bekendelle	2ha.
M1b1	Korenburgerveen	6 ha.
M1b	Willinks Weust	3 ha.
M1Bx	Stelkampsveld	Ong. 45 ha
	Wooldse Veen	16 ha.

3. Uitvoering

- Voor elke PAS gebied is een kaart met maatregelen (herstel + mitigerend) als bijlage opgenomen.
- Het waterschap zal de voortgang van de uitvoering jaarlijks rapporteren conform de door het nationale PAS-bureau opgestelde specificaties.
- De omvang van de prestatie (zie bijlage met gespecificeerde maatregelen), wanneer deze in meters of hectares is uitgedrukt, is uit een GIS systeem herleid en is indicatief. Op de kaarten in de bijlagen staat de locatie van de maatregelen aangegeven, en de fysieke situatie ter plaatse is leidend voor de daadwerkelijke omvang van de prestatie. Dit geldt ook voor de geschatte kosten.
- In de gebiedsanalyses van de PAS is nadere toelichting op het doel en aanvullende details van de maatregelen beschreven. Partners spreken af de maatregelen uit te voeren zoals ze worden opgenomen in gebiedsanalyses, behorende bij het definitief vastgestelde PAS. De hieronder opgenomen maatregelentabel is gebaseerd op de ontwerpversie van het PAS en de daarbij behorende gebiedsanalyses.
- Nadat deze overeenkomst is gesloten worden de maatregelen vastgelegd in de wettelijke vaststellingsbesluiten voor de PAS en mogelijk ook in GGOR uitvoeringsplannen. In de procedure leidend tot deze besluiten kunnen, onder invloed van inspraak, de maatregelen in omvang of aard nog wijzigen, of kunnen er maatregelen toegevoegd of geschrapt worden. Deze overeenkomst zal daar in onderling overleg op worden aangepast.
- Indien waterschap en provincie, constateren dat een maatregel in omvang of aard bij voorkeur anders uitgevoerd moet worden dan volgen zij daartoe de procedure uit de Natuurbeschermingswet. Die stelt dat de effecten van de nieuwe of gewijzigde maatregelen op waterstanden en op de natuur minstens even positief moeten zijn.

	Prestatie	Omvang	Geschatte kosten
	Maatregelen (herstel + mitigerend) Bekendelle		
	Maatregelen (herstel + mitigerend) Korenburgerveen		
	Maatregelen (herstel + mitigerend) Willinks Weust		
	Maatregelen (herstel + mitigerend) Stelkampsveld		
	Maatregelen (herstel + mitigerend) Wooldse veen		
Subtotaal	Alle uitvoeringsmaatregelen (afgerond op €100.000)		€ 3.100.000
Subtotaal	Natschade compensatie (afgerond op €100.000)		€ 400.000
	Ontwerp, bestek, voorbereiding, begeleiding	5 gebieden	€450.000
	Monitoring natschade, inclusief planvorming & beheer	5 gebieden, 7 jaar	€300.000
	Bekendelle: Verbeteren waterkwaliteit		€75.000
Totaal			€ 4.325.000

4. Samenwerking

1 Bekendelle

- M1a en M2d: afgesproken wordt dat ook de legger wordt aangepast.
- Obstakelvrij: Maatregelen M2b en M2c zijn afhankelijk van functieverandering grond.
- Planning: Alle maatregelen zijn eind 2021 uitgevoerd. De provincie draagt er zorg voor dat de uitvoering uiterlijk eind 2019 obstakelvrij is.

buiten verzoek

Bijlage: PAS-maatregelen in detail

	Prestatie	Omvang	Geschatte kosten
1	Bekendelle		
M1a	doorstroomprofiel verbeteren	400 m.	€200.000
M1c	verwijderen puin		€100.000
M1d	aanpassen voetbrug	1 stuk	€30.000
M2a	verondiepen detailontwatering	2.000 m.	€20.000
M2b	verondiepen watergang	1.100 m.	€27.500
M2b	omleiden watergang incl. nieuwe duiker	1 stuk	€50.000
M2d	Mister Mark verondiepen	175 m	€10.000
M2e	plaatsen grondwaterbuizen	20 stuk	Zie 6 algemeen
M2e	monitoring	6 jaar	Zie 6 algemeen

buiten verzoek

buiten verzoek

M1e	Bekendelle: Verbeteren waterkwaliteit (vervolg pilot Winterswijk-Oeding)		€75.000
-----	--	--	---------

25 - 34

buiten verzoek

Bijlage 1 Overzichtskaart behorende bij de SAMENWERKINGSOVEREENKOMST 2015-2021

